اشعار آیت‌الله صافی‌گلپایگانی
در مدح امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف

سوز فراق

یا امام العصر ما زانِ توایم
بنده انعام و احسان توایم
برنمی‌داریم سر از خاک درت
تا ابد بر عهد و پیمان توایم
در صراط مستقیم بندگی
پیرو ارشاد و برهان توایم
پُر شود از فتنه، گر روی زمین
بیم نَبوَد چون غلامان توایم
پیشه ما عشق و شوق کوی توست
چاکرانه سر به فرمان توایم
هرکسی مطلوب و معشوقی گرفت
ما گرفتار و پریشان توایم
هرکسی را علت و بیماری است
ما همه بیمار هجران توایم
دردمندانیم از سوز فراق
جملگی محتاج درمان توایم
مُلک دنیا گر همه از آنِ ماست
ریزه‌خواران سَر خوان توایم
ور چو خورشیدیم بر اوج سپهر
ذره‌ای از مهر رخشان توایم
«لطفی صافی» بگو با وجد و شوق
یا ولیّ عصر ما زان توایم!

در آرزوی وصل

ای غایب از نظر نظری کن به سوی ما
تا آب رفته باز بیاید به جوی ما
در آرزوی وصل تو عمری گذشته است
بگشای روی ماه و بر آر آرزوی ما
ای آبروی ملت اسلام جلوه کن
تجدید کن ز جلوه خود آبروی ما
غارت‌گران به خانه دین حمله برده‌اند
بشکسته سنگ فتنه آنان سبوی ما
تقلید شرق و غرب رسوخ آن‌چنان نمود
کز دست ما گرفت همه خلق و خوی ما
دادند هرچه رسم نکوهنده داشتند
بردند شیوه‌ها و رسوم نکوی ما
در اسم گرچه هست مسلمان کنون زیاد
جز اندکی روند به راه عدوی ما
مرد عمل کم است دریغا در این زمان
چیزی بجا نمانده به‌جز های و هوی ما
ای حجت زمانه تو خود واقفی ز حال
درد دل است مقصد از این گفت‌وگوی ما
صبح سعادت است زمانی که بنگرم
تابیده آفتاب جمالت به کوی ما
دارد (علی) امید عنایت که آن‌جناب
سازد رها ز پنجه گرگان گلوی ما

شمع جمع خوبان

من از روزی که دیدم گیسوی جانانه خود را
به زنجیرش سپردم این دل دیوانه خود را
ز هر تار سر زلفش هزاران دل فرو ریزد
بر آن گیسوی عنبر بو زند گر شانه خود را
هزاران‌ها چو من صید آورد آن لعبت جادو
اگر بر هم زند آن نرگس فتانه خود را
صبا برگو به او حالا که دل جای تو گردیده
بیا مپسند از هجرت، خراب این خانه خود را
به نیرنگ و فسون بردی دل و بر خستگان رحمی
نکردی تا نکردم من ثمر افسانه خود را
شراب عشق چون قسمت به اهل ذوق می‌کردند
من از عشق تو پر کردم شها! پیمانه خود را
تو شمع جمع خوبانی و من پروانه رویت
مسوزان از فراق خویشتن پروانه خود را
به رندی گر شدم معروف در عشق تو اینم بس
که ننهادم ز کف من شیوه رندانه خود را
(علی) از ظلمت غم دل مصفا می‌کند جانا!
مصفا بیند از تو گر دمی کاشانه خود را

آیت‌الله‌العظمی لطف‌الله صافی گلپایگانی، از شاگردان آیات عظام بروجردی و امام خمینی قدس‌سره و از مراجع تقلید و شخصیت‌های علمی و سیاسی برجسته در تاریخ معاصر ایران است و به‌عنوان یک «عالِم‌به‌زمان» شناخته می‌شد که اخبار و مسائل جهان اسلام را با دقت دنبال می‌کرد و تحلیل‌های سیاسی عمیقی ارائه می‌داد و همواره از حقوق مسلمانان جهان دفاع و برای ارتقای وضعیت اجتماعی کشور تلاش می‌کرد.

• ویژگی‌های علمی

از این عالم ربانی بیش از دویست اثر علمی در علوم مختلف اسلامی از جمله: فقه، اصول، کلام، تفسیر، حدیث و رجال به جای مانده است که بیش از ۱۰۰ اثر به زبان‌های فارسی و عربی تألیف نموده‌اند که برخی از آن‌ها به چند زبان دیگر نیز ترجمه شده است.

ایشان با تألیف بیش از ۲۰ عنوان کتاب در عرصه مهدویت، از پیشتازان و پرکارترین نویسندگان این حوزه به‌شمار می‌آیند.

آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی رحمه‌الله‌علیه علاوه بر علوم دینی، در ادبیات فارسی نیز مهارت داشت و اشعار متعددی سروده است. ایشان با قالب‌های مختلف شعری آشنا و اشعارش شامل مضامین دینی و اجتماعی بود. در زمینه ادبیات و شعر آثار متعددی به جا گذاشته است و با آشنایی عمیق با زبان و ادبیات فارسی و عربی، به سرودن اشعار آیینی و اجتماعی پرداخته است.

این مجموعه مختصر به معرفی برخی آثار این دانشمند و متفکر بزرگ و مرجع عالی‌مقام می‌پردازد که امید است، برای جویندگان راه علم و فضیلت راهنمای مفیدی باشد.

• رحلت

آن فقیه و عالم ربانی پس از عمری مجاهدت و خدمت به مکتب اهل‌بیت علیهم‌السلام در شامگاه دوشنبه ۲۸ جمادالثانیه مطابق ۱۲ بهمن ۱۴۰۰ شمسی در شهر مقدس قم، ندای حق را لبیک گفت و پیکر مطهرش پس از تشییع با شکوه از میدان جهاد به سمت حرم مطهر حضرت معصومه علیهاالسلام، به عتبات عالیات منتقل شد و بر روی دستان مشیعین در نجف اشرف و کربلای معلی بدرقه شد و در شب جمعه اول ماه رجب در حرم نورانی حضرت سیدالشهدا علیه‌السلام مدفون گردید.

• مضجع شریف

مضجع شریف آیت‌الله‌العظمی صافی رحمه‌الله‌علیه در حرم مطهر و منور حضرت سیدالشهدا علیه‌السلام در حجره ۸۴ جنب باب‌الرجاء قرار دارد. طوبی له و حسن مآب.

فقیه محققی که بیش از ۲۰۰ اثر علمی تألیف نمود

معرفی برخی از آثار علمی آیت‌الله‌العظمی صافی‌گلپایگانی قدس‌سره

منتخب‌الاثر فی الامام الثانی عشر علیه‌السلام

آیت‌الله‌العظمی حاج شیخ لطف‌الله صافی، حدود ۷۰ سال پیش، جامع‌ترین و کامل‌ترین اثر را پیرامون وجود مبارک حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف به رشته تحریر درآورد و آن را منتخب‌الاثر نام نهاد.

عناوین کتاب

فصل اول: اشاره به احادیثی است که به‌صراحت بر تعداد امامان دلالت می‌کنند و تصریح دارند که امامان معصوم علیهم‌السلام به تعداد نقبای بنی‌اسرائیل دوازده تن بودند که اول آنها امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام و دوازدهمین آنها حضرت مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف است. این فصل در هشت باب و شامل ۲۴۳ حدیث است و در ضمن آن، به ۶۶۳ فراز، از فرازهای احادیث دیگر ابواب ارجاع داده است.

فصل دوم: احادیثی مشتمل بر نوید ظهور آخرین مصلح غیبی، از عترت رسول اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله از تبار حضرت فاطمه، از نسل امیرالمؤمنین و امام حسین و از صلب امام حسن عسکری علیه‌السلام است. این فصل در ۴۹ باب بوده و متن کامل ۲۵۲ حدیث را در بردارد و ۴۰۷۶ فراز، از فرازهای یادشده در دیگر فصل‌ها ارجاع داده شده است.

فصل سوم: در مورد تاریخ ولادت امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف، معجزات آن‌حضرت و اشخاصی که در عهد امام عسکری علیه‌السلام توفیق تشرف به محضر حضرت ولی‌عصر ارواحنا له الفداء پیدا کرده‌اند، می‌باشد. این فصل در ۳ باب و ۳۴ حدیث را در بردارد و به ۱۰۸ حدیث ارجاع داده شده است.

فصل چهارم: به معجزات حضرت بقیة‌الله‌الاعظم عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف در غیبت صغری، زندگانی نواب خاص و داستان بازیافتگان به پیشگاه آن‌حضرت عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف پس از رحلت امام عسکری علیه‌السلام آمده است. این فصل ۳ باب و ۵۳ حدیث را در بردارد و به ۲۱ حدیث دیگر ارجاع داده است.

فصل پنجم: معجزات حضرت بقیة‌الله‌الاعظم عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف در غیبت کبری و سرگذشت تشرف‌یافتگان در عصر غیبت کبری است. این فصل در ۲ باب تنظیم و ۱۶ حدیث را در بردارد و به ۹ حدیث دیگر ارجاع داده است.

فصل ششم: در کیفیت ظهور، نشانه‌ها و فتنه‌های پیش از ظهور، سال و ماه و محل ظهور، خروج سفیانی و دجال، صیحه آسمانی و کیفیت بیعت و ممنوعیت تعیین وقت است. این فصل در ۱۱ باب و ۱۲۸ حدیث و به ۹۲ حدیث دیگر ارجاع داده شده است.

فصل هفتم: در این فصل، موضوعاتی مانند: فتوحات بی‌نظیر، ظاهرشدن گنج‌های زیرزمین، فرودآمدن حضرت عیسی علیه‌السلام، کشته‌شدن دجال، جنگ با سفیانی، تکامل عقل‌ها، آبادانی جهان و پرشدن زمین از عدل و داد آمده است. این فصل در ۱۲ باب تنظیم شده و ۳۷ حدیث را در بردارد و به ۲۰۹ حدیث دیگر ارجاع داده شده است.

فصل هشتم: فضائل و مناقب اصحاب ۳۱۳گانه آن‌حضرت و صلابت و رشادت آنان است. این فصل در ۲ باب تنظیم و ۹ حدیث را در بردارد و به ۱۰ حدیث دیگر ارجاع داده است.

فصل نهم: درباره مدت حکومت، دعوت، سیرت، خوراک و پوشاک و شیوه زندگانی حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف است. این فصل در ۳ باب تنظیم و ۷ حدیث را در بردارد و به ۲۲ حدیث دیگر ارجاع داده شده است.

فصل دهم: این فصل پیرامون انتظار فرج، وظایف شیعیان در عصر غیبت، فضیلت درک محضر، پیروی و اعتقاد به آن حضرت، کیفیت تسلیم بر آن حضرت و برخی از دعاهای صادره از ناحیه مقدسه است که در ۷ باب تنظیم شده و ۵۱ حدیث را در بردارد و به ۷۷ حدیث دیگر ارجاع داده شده است.

معارف دین (به زبان فارسی و عربی)

این اثر پرسش‌هایی است که از مرجع عالی‌قدر در مورد مسائل اعتقادی، کلامی و اصول دین شده است که به‌قلم معظم‌له پاسخ داده شده و در ۳ مجلد به چاپ رسیده است. بعضی از فصل‌های کتاب؛ مباحث مربوط به خداشناسی، براهین اثبات خدا و براهین توحید، اسماء و صفات خداوند و شبهات مربوط به توحید است. در بخش دیگری به عدل الهی و شبهات مربوط به پیامبران پرداخته است. در ادامه به مباحث امامت، علم امام، فضائل ائمه اهل‌بیت علیهم‌السلام، معارف مهدوی، دوران غیبت و عصر ظهور پرداخته و شبهات گوناگون در این زمینه را پاسخ داده است. بخش دیگری به جهان پس از مرگ اختصاص دارد و به اثبات معاد و رویدادهای پس از مرگ می‌پردازد. بررسی مسائل اجتماعی اسلام، فلسفه احکام، معارف قرآنی و تفسیر احادیث، ادعیه و زیارات، نصایح، مسائل بانوان، ادیان، مذاهب و فرق، ردّ عرفان و تصوف و علوم غریبه از دیگر بخش‌های این اثر ارزشمند است.

امامت و مهدویت (به زبان فارسی)

این اثر در چهار جلد منتشر شده است و مجموعه‌ای جامع در زمینه ابعاد گوناگون مهدویت که شامل یک مجموعه شانزده‌بخشی ولایت تکوینی و ولایت تشریعی، نوید امن و امان، وابستگی جهان به امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف، نظام امامت و رهبری، معرفت حجت خدا، گفتمان مهدویت، فروغ ولایت در دعای ندبه، عقیده نجات‌بخش، تجلی توحید، پیرامون معرفت امام، پاسخ به ده پرسش، به سوی دولت کریمه، باورداشت مهدویت، انتظار عامل مقاومت، اصالت مهدویت و پیام‌های مهدوی می‌باشد که به‌صورت تک‌نگاری هم منتشر شده است.

شهید آگاه (به زبان فارسی)

این اثر به زبان عربی به‌نام «النهضة الحسینیه فی علم‌الامام» به‌وسیله العتبة‌الحسینیه المقدسه ترجمه و به چاپ رسیده است.

این کتاب در پاسخ به مطالب کتاب «شهیدجاوید» نوشته شده است و به‌صورت دقیق و مستدل به بررسی مطالب کتاب و پاسخ به شبهات آن پرداخته است. نویسنده بر اساس قرآن، روایات، تاریخ و سیره با روش علمی ابتدا به بررسی قیام امام حسین علیه‌السلام و علل و اهداف آن پرداخته و سپس با استناد به منابع تاریخ و سیره، به بررسی مراحل مختلف قیام امام حسین علیه‌السلام می‌پردازد و مطالب کتاب «شهیدجاوید» را از اساس باطل می‌داند. این اثر به اذعان اندیشمندان، از بهترین آثار در نقد کتاب شهیدجاوید است که به‌صورت علمی و به‌دور از هرگونه تعصب و توهین نسبت به نویسنده با نگاه کاملاً محققانه نگاشته شده است.

پرتوی از عظمت امام حسین علیه‌السلام (به زبان فارسی)

این کتاب به بررسی نهضت امام حسین علیه‌السلام از آغاز تا پایان به‌صورت تحلیلی پرداخته است و شخصیت و فضایل و مکارم اخلاق امام حسین علیه‌السلام، سیمای امام حسین علیه‌السلام، در قرآن و روایات پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله و اهل‌بیت علیهم‌السلام، معرفی خاندان بنی‌هاشم و خاندان بنی‌امیه، علل قیام امام حسین علیه‌السلام، نتایج و فواید این قیام را بررسی کرده است.

لمحات فی‌الکتاب والحدیث والمذهب (به زبان عربی)

این اثر که در سه جلد نگاشته شده است، مجموعه‌ای از مقالات اخلاقی، قرآنی، حدیثی، کلامی و فقهی شامل: احادیث افتراق مسلمین، الاحکام‌الشرعیة ثابتة، العقیده بالمهدویة، امان‌الامة، ایران تسمع فتجیب، بین العلمین الشیخ الصدوق والشیخ المفید، تفسیر آیة‌التطهیر والإنذار، جلاء‌البصر، سرّالبداء، صوت‌الحق، عصمة الانبیاء والائمة، مع‌الخطیب، مع‌الشیخ جادالحق شیخ الازهر ومن لهذا العالم است که برخی مقالات آن، به‌صورت تک‌نگاری نیز چاپ شده است.

مع‌الخطیب فی خطوطه العریضة (به زبان عربی)

این اثر که به زبان فارسی و اردو نیز ترجمه شده است، در رد «الخطوط العریضة»، تألیف محب‌الدین خطیب از ناصبی‌های معاصر است.

خطیب در این کتاب، درصدد انکار هر آنچه درباره فضایل اهل‌بیت علیهم‌السلام در کتب اهل‌سنت نقل شده، برآمده و آن را ردّ کرده است. علاوه بر این، کینه‌های پنهانی خود نسبت به اهل‌بیت علیهم‌السلام را در این کتاب آشکار کرده است.

کتاب «الخطوط العریضة» ازجمله آثار و اوراق مسموم بر ضد شیعه است که با هدف ایجاد اختلاف و تفرقه بین مسلمانان نگاشته شده است و حکومت سعودی، اقدام به چاپ و نشر و توزیع آن نموده است.

آیت‌الله‌العظمی صافی گلپایگانی رحمه‌الله‌علیه در دفاع از حق و حقیقت، به‌صورت علمی به ردّ اتهامات و دروغ‌های خطیب در این کتاب پرداخته است. ایشان با اشاره به آیات قرآن که در مقابل جاهلان باید خویشتنداری نشان داد، پس از نوشتن کتاب به‌مدت دو سال آن را چاپ نکردند؛ اما چون دیدند دولت عربستان سعودی الخطوط العریضة را مکرر چاپ و در بین حاجیان توزیع می‌کند، درصدد انتشار آن برآمدند و هدف از پاسخ به کتاب خطیب را همدستی دشمنان وحدت اسلام در ترجمه و نشر کتاب به زبان‌های مختلف دانسته و سکوت در برابر این توطئه را جایز ندانسته و به‌صورت علمی به ردّ آن پرداخته است.

أمان الأُمّة من الضلال والاختلاف (به زبان عربی)

این کتاب به‌منظور معرفی راه‌هایی که باعث نزدیکی دیدگاه‌های فقهی طوایف اسلامی می‌شود، به رشته تحریر درآمده است. نویسنده با ارائه تعریف شیعه، دلیل اعراض جمهور از احادیث اهل‌بیت علیهم‌السلام را بی‌مورد دانسته و به نقش بنی‌عباس در ظلم به اهل‌بیت علیهم‌السلام و شیعیان و استبداد آنان پرداخته است. حجیت اخبار ثقات، اصول و جوامع حدیثی شیعه، قیاس، نصوص صحیحه دال بر تمسک به اهل‌بیت علیهم‌السلام مانند: احادیث سفینه، ثقلین، امان و...، از مهم‌ترین مباحث کتاب است. وی با اشاره به حجت بودن کتاب و سنت و اتفاق و اجماع مسلمانان بر تمسک به کتاب و سنت، به بررسی حجیت سیره و سنت اهل بیت علیهم‌السلام پرداخته است.

پرتوی از معارف اسلام (به زبان فارسی در دو جلد)

این اثر گران‌بها پاسخی به شبهات وارده برخی از نویسندگان ناآگاه به تاریخ اسلام و تشیع است که آیت‌الله‌العظمی صافی قدس‌سره با تسلط فراوان بر احادیث و تاریخ اسلام، جواب مستدل به آنها داده است و این کتاب، به‌خاطر جامعیت آن، به‌مثابه یک دائرةالمعارف اسلامی می‌باشد که برای هر دانشمند و محققی لازم است که آن را با کمال دقت مطالعه نماید.

نوید أمن و أمان (به زبان فارسی)

مجموعه مطالب و مقالاتی است، پیرامون شخصیت و ظهور حضرت ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف بر اساس مصادر معتبر شیعه و اهل‌سنت، شامل: بشارت‌های قرآن و احادیث به ظهور حضرت صاحب‌الزمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف، مصلح جهان، روایات مربوط به ائمه اثنی‌عشر علیهم‌السلام، اوصاف و مشخصات حضرت مهدی عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف، احادیث ظهور و تواتر آن، راویان احادیث مهدویت از صحابه، تابعان و مشاهیر رجال علمای حدیث اهل سنت، جامعه اسلامی در عصر ظهور و گسترش اسلام، اسرار و فلسفه غیبت، تولد امام زمان عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف قرن‌ها قبل از ظهور و فایده امام غایب، سرداب سامرای مشرفه، طول عمر امام، بحث درباره طول عمر و شواهد تاریخی و اسامی برخی معمرین و شرح چگونگی ولادت آن‌حضرت.

رمضان در تاریخ (حوادث تاریخی، به زبان فارسی)

کتاب حاضر به‌منظور اهمیت تفکر که از برترین اعمال و عبادت‌ها و وسیله ترقی و کمال بشر است و در آیات قرآن و احادیث بر آن تأکید شده است، نگارش یافته و به شرح و تحلیل و درس‌هایی از چند حادثه از حوادث تاریخی ماه مبارک که ماه عبادت است، با هدف تقویت درک مذهبی و رشد افکار و بیدارشدن احساسات اسلامی نوشته شده است.

ادامه در صفحه بعد...